

Γράφει ο

Αντγος εα Δημήτριος Μπάκας

Επίτιμος Διοικητής ΣΔΑ

"Ναι! δεν αξίζει ο κόσμος χωρίς την ομορφιά,

□□□ □ χωρίς την λεβεντιά και δίχως την αρετή.□ »(Κ. Παλαμάς)

" Αί Ιταλικαί Στρατιωτικαί Δυνάμεις προσβάλλουν από την 05.30 πμ σήμερα τα ημέτερα τμήματα προκαλύψεως της ελληνοαλβανικής μεθορίου. Αί ημέτεροι Δυνάμεις αμύνονται του πατρίου εδάφους ."

Το πρώτο αυτό λακωνικό ανακοινωθέν του Γενικού Επιτελείου θα πρέπει να γραφεί παντού. Και στα βουνά και στους κάμπους, στις θάλασσες και τα νησιά. Εκεί, όπου διασταυρώνονται οι μεγάλοι ιστορικοί μας δρόμοι ,για να θυμίζει την ακατάλυτη Ελληνική λεβεντιά. Κι ας το λέμε εμείς για προσευχή και της άνοιξης τ'αηδόνια για τραγούδι. Ας το λένε και οι γιαγιάδες παραμύθι στα εγγόνια.

Εκείνοι προσκύνησαν τη βία, εμείς πιστέψαμε στο δίκαιο και την ηθική. Αυτοί στηριχθηκαν στον υλικό πλούτο. Εμείς στον ηθικό θρίαμβο. Εκεί πάνω στα κακο-τράχαλα βουνά της Πίνδου και τα μανιασμένα ρεύματα του Καλαμά μένουν ακοιμητοι φρουροί μας. Μορφές ημίθεων γιγαντώδεις ,αισχυλικές με το παράπονο ασίγαστο αφορισμένοι και ανέραστοι , μελλοθάνατοι της δύσμοιρης Ελληνικής γης.

Μας είχαν μηνύσει της Μοίρας τα αδυσώπητα θέσφατα, για την απέραντη εκείνη θυσία, την είχαν ετοιμάσει οι θρασύδειλοι ηγέτες της γείτονας στο νησί της Μεγαλόχαρης. Ο δημιουργός του Γ' Ράιχ κάλεσε το στιλβωτή της Γερμανικής μπότας σε παράνομη πανδαισία με λεία τα εδάφη τα ελληνικά. Ύστερα ένας σκαιός Γκράτσι με τα σκοτεινά τελεσίγραφα και από τη Ρώμη ένα πλήθος από άνανδρες απειλές και η Μικρή Ελλάδα μέσα σε ένα θαυμάσιο τρίπτυχο. Με φλογερή Πίστη στο Δίκαιο του Αγώνα. Με την ακατάλυτη Ελληνική λεβεντιά και Σύμπνοια ζηλευτή για κάθε εποχή.

Το κροτάλισμα των Γερμανικών πολυβόλων στις πεδιάδες της Κεντρικής Ευρώπης είχε παγώσει την έντρομη ανθρωπότητα, ενώ οι μεγαλοστομίες του Μου-σολίνι και η εύκολη κατάληψη της αυτοκρατορικής Αβυσσηνίας του Χαϊλέ Σελασιέ ,παρέλυαν κάθε σκέψη αντιστάσεως στις ακατάβλητες Δυνάμεις του Άξονα.

Οι αλλεπάλληλες επιτυχίες των σιδηρόφρακτων στρατιών του Χίτλερ, η προσάρτηση της Πολωνίας και η κατάρρευση της πολυσυζητημένης γραμμής "Μαζινό", σε συνδυασμό με την κατάληψη της Αλβανίας από τον Ντούτσε, προδιέγραφαν την παγκόσμιο επικράτηση του φασισμού. Η εποχή του σκοταδισμού και της δυνάμεως ήταν πραγματικότητα.

Την 1η Σεπτεμβρίου 1939, ο Στρατάρχης Γκαίριγκ με 43 Μεραρχίες Πεζικού και 6 Τεθωρακισμένες Μεραρχίες, ισοπεδώνει κυριολεκτικά την Πολωνία. που αντέταξε ηρωική άμυνα, και ταυτόχρονα [17 Σεπ.], δέχτηκε επίθεση και από τη Σοβιετική Ένωση.

Στις 09 Απρ 1940 ισχυρή Γερμανική ναυτική δύναμη κατέλαβε τα κυριότερα λιμάνια, καθώς και την πρωτεύουσα της Νορβηγίας. Ταυτόχρονα (09 Απρ) Γερμανικά στρατεύματα εισβάλλουν και καταλαμβάνουν τη Δανία. Τις πρωινές ώρες της 10 Μαΐ 1940, τα Γερμανικά Στρατεύματα εισέρχονται στην Ολλανδία, Βέλγιο και Γαλλία, χωρίς προειδοποίηση. Στις 14 Μαΐου η Ολλανδία καταθέτει τα όπλα.

Στις 27 Μαΐου, ο Βασιλιάς Λεοπόλδος του Βελγίου, για να αποφύγει την πλήρη καταστροφή της Βελγικής Στρατιάς, υπέγραψε συνθηκολόγηση άνευ όρων.

Στις 10 Ιουνίου ο Μουσολίνι, βέβαιος πλέον για τη Γερμανική νίκη, κήρυξε τον Πόλεμο κατά της Γαλλίας και με 550.000 άνδρες έπληξε την Γαλλική Στρατιά των Άλπειων, από τα νότια.

Στις 14 Ιουν τα Ναζιστικά στρατεύματα εισήλθαν στο Παρίσι και στις 24 του ίδιου μήνα υπογράφηκε η ανακωχή, με καταθλιπτικούς για τη Γαλλία, όρους. *[Δύο εκατομμύρια άνδρες και τα 3/4 του Γαλλικού εδάφους, παραδόθηκαν στους Γερμανούς].*

Και τότε έρχεται η σειρά της Βρετανίας. Στις 08 Αυγ 1940 αρχίζει η προσβολή της από αέρα σε τρεις φάσεις, ήτοι Λιμάνια, Αεροδρόμια, Λονδίνο. Οι Άγγλοι έχασαν 915 αεροπλάνα και 12.696 άνδρες, γυναίκες και παιδιά. *Στην Ευρώπη, οι ολίγες χώρες που παρέμειναν ελεύθερες ήταν ουδέτερες. Η Ισπανία και η Πορτογαλία φασιστικές και με δικτατορικά καθεστώτα, εδέχονταν την πίεση του Χίτλερ να ενταχθούν στο πλευρό του.*

Στα Βαλκάνια, η Ρουμανία ζήτησε την υποστήριξη της Γερμανίας, όταν η Σοβιετική Ένωση κατέκτησε τη Βουκοβίνα. Την 15 Οκτ 1940, επέτρεψε την είσοδο Γερμανικών στρατευμάτων στο έδαφός της, το ίδιο και η Βουλγαρία.

Στην Άπω Ανατολή, η Ιαπωνία (27 Σεπ), προσχώρησε ως Σύμμαχος στον Άξονα.

Η πολεμόχαρη βία έγραφε (τότε) πάνω στο στήθος της Ευρώπης, το πυρικάουστο "**Ναι**" της υποταγής. Και η μικρή μας Ελλάδα τόλμησε να υψώσει το γυμνό της χέρι και να χαράξει στον ουρανό με τη φλόγα της πίστεως και με το αίμα της θυσίας το αθάνατο "

Ο ΧΙ"

της λευτεριάς..

Θεός αιωνός πιστεύτηκε τότε και μαγικό αναδείχθηκε σύνθημα το θρυλικό μας " ΟΧΙ ". Δεν αναφέρεται στην Ιστορία πιο λακωνικό, αλλά και πιο εύγλωττο αλλά και πιο πειστικό παγκόσμιο κήρυγμα. Δύο μόνο συλλαβές το αποτελούν. Ο-χι... Και όμως οι δύο εκείνες συλλαβές, είχαν τη δύναμη να διασπάσουν τον ψυχικό πυρήνα της Ανθρωπότητας και να παραγάγουν τεράστια ηθική ενέργεια. Ανατίναξαν με αυτή στον αέρα, τον σιδηροπαγή μηχανισμό της υλικής βίας. Και ανύψωσαν και πάλι στα ζοφερά μεσούρανα του πλανήτη μας την ηλιοστάλακτη σημαία της ηθικής πίστewς. Μεγαλύτερο δώρο στο κλονισμένο φρόνημα των ελεύθερων λαών δεν μπορούσε τη στιγμή εκείνη να προσφερθεί.

Ο Ελληνικός σπινθήρας αναφλόγισε ξανά στα βασανισμένα στήθη εκατομμυρίων ανθρώπων ,τη μισοσβησμένη θρυαλλίδα της ελπίδας.

Ο μεγάλος ποιητής, που λέγεται Ιστορία. Φιλοτέχνησε ένα από τα δραματικότερα δημιουργήματα του. Τοποθέτησε, την κρισιμότερη ώρα, στο παγκόσμιο σταυροδρόμι, σαν αγέρωχο τροχονόμο, τον Έλληνα ΕΥΖΩΝΑ. Κι αυτός έλαβε το απροσμέτρητο θάρρος να δώσει το σήμα του "ΟΧΙ στις ορμητικές φάλαγγες δεκάδων χιλιάδων αρμάτων μάχης.

Ο σιδηρόφρακτος συρμός του ολέθρου, σταμάτησε. Ο ρους του πολέμου εστράφει προς τα πίσω. Η μαγνητική πυξίδα της νίκης επιβεβαίωσε σε όλα τα πεδία της αμφίβολης μάχης ότι ο σταθερός της πόλος είναι το Δίκαιο και η Ελευθερία.

Το Ελληνικό "ΟΧΙ" είχε βαθειά απήχηση στην παγκόσμια συνείδηση και δεν έσβησε ο ηρωικός του αντίλαλος παρά μόνον όταν η πολεμική μηχανή, που αυτό της πρωτόβαλε την τροχοπέδη της Πίνδου, συντρίφτηκε οριστικά στη Μόσχα και στο Λένινγκραντ, στο Ελ Αλαμείν και στη Νορμανδία....

Η δάφνη της Συμμαχικής Νίκης σπάρθηκε σε απέραντες εκτάσεις και καλλιεργήθηκε με τεράστια μέσα. Όμως το πρώτο θαυματουργό σπυρί του μαγικού του σπόρου, το διεκδικεί δικαιωματικά **η Ελληνική Ψυχή**. Ενσαρκωμένη στον Εύζωνο του Παρνασσού. Στο Ναύτη του Αιγαίου. Στην Ελληνίδα της Πίνδου,

Στις είκοσι οκτώ Οκτωβρίου του 40, με ιταμό τελεσίγραφο ο Μουσολίνι, ζητούσε διαβατήριο

για την αθανασία. Ζητούσε παράδοση της αιώνιας Ελλάδας, χωρίς όρους. Άλλως 8.000.000 καλογουαλισμένες λόγχες θα τον συνόδεuan σε έναν περίπατο μέχρι την Αθήνα ,για να πει τον "καφέ" του. Φαίνεται όμως πως δε βρήκε καφετζή για τις προτιμήσεις του. Τον ήπια στη Ρώμη, Και ήταν πολύ πικρός. Δηλητήριο.

Ο Ελληνικός λαός σύσσωμος, με μια ψυχή και ένα στόμα. Με φωνή στεντόρεια, παράξενα δυνατή για το ισχνό του σώμα φώναξε "ΟΧΙ". "ΟΧΙ" στο Φασισμό, στη σκλαβιά, στη ντροπή της ήττας. "ΝΑΙ" στην ελευθερία, στη δόξα ,στα πεπρωμένα της φυλής.

Το τι έγινε στις επόμενες μέρες είναι σε όλους γνωστό και αδύνατο να περιγραφεί άλλωστε σε μια ομιλία και από οποιαδήποτε πένα.

Ποικιλώνυμες Ιταλικές Μεραρχίες με συχνή αντικατάσταση στρατηγών. Πράσκα, Σοντού, Καβαλέρο και ο SUPER COLONELLO Μουσολίνι, μέσα σε έξι μήνες αλληλοδιαδέχθηκαν με τη σειρά τους την ντροπή της ήττας και ένα φορτίο δυσβάστακτο καταισχύνης.

Σαρώνουν οι φαντάροι μας, μαζί με τους τσολιάδες, τα εκατομμύρια τις λόγχες. Και γίνονται τα τάνκς περίγελος της Ελληνικής μεγαλοψυχίας. Αντηχούν τριγύρω τα φαράγγια και τα χιονισμένα βουνά.

Η Κορυτσά, το Πόγραδετς, η Πρεμετή, το Αργυρόκαστρο, η Κλεισούρα, το Τεπελένι ,η Χιμάρα άκουσαν με αγαλλίαση το πλατάγιασμα της γαλανόλευκης στο φύσημα του παγωμένου βορειοηπειρωτικού βοριά.

Η ιαχή "**ΑΕΡΑ**» σκόρπισε, σαν φθινοπωρινά φύλλα, 30 άρτια εξοπλισμένες Μεραρχίες με 700.000 άνδρες, 17.000 οχήματα και 50.000 κτήνη. Απ'αυτούς, 14.000 νεκροί θάφτηκαν στα παγωμένα βουνά, 18.000 τραυματίες και άχρηστοι από κρυοπαγήματα και 13.000 αιχμάλωτοι. Μια μακάβρια απάντηση στην κομπορρημοσύνη του Μπενίτο.

Ήταν οι πρώτες νίκες του ελευθέρου κόσμου. Ήταν η αρχή της συντριβής του φασισμού. Ήταν το λυκαυγές της αποθέωσης.

Και τότε ανοίγει μια άλλη μεγαλειώδης εφάμιλλη σελίδα της ατέλειωτης Ελληνικής περιπέτειας. Ο Μεγάλος συνέταιρος, αναλαμβάνει να ξεπλύνει την ντροπή της ήττας του χαμένου Συντρόφου του. Ο Χίτλερ αγωνιώντας να ολοκληρώσει τα μεγάλα σχέδιά του για κατάληψη όλης της Ευρώπης και βλέποντας ότι ο συνέταιρός του δεν τα καταφέρνει στα Βαλκάνια, ρίχνει στον αγώνα, ό,τι καλύτερο έχει στη διάθεσή του, αφού προσπάθησε ανεπιτυχώς να δελεάσει την Ελλάδα με προτάσεις Ειρήνης και τη διατήρηση των εδαφών, που είχε καταλάβει ο Στρατός μας στην Βόρεια Ήπειρο, καταδιώκοντας τους Ιταλούς.

« Από την 05.30 πρωινή της 06 Απρ. 1941 ,ο εν Βουλγαρία Γερμανικός Στρατός προσέβαλεν όλως απροόπτως τα ημέτερα στρατεύματα επί της Ελληνοβουλγαρικής μεθορίου. Τα στρατεύματά μας αμύνονται του πατρίου εδάφους». Το Πολεμικό ανακοινωθέν του Επιτελείου.

Ο Χίτλερ χρησιμοποιεί τις εκλεκτότερες μάχιμες μονάδες που διαθέτει. Στέλνει τη διαβόητη εμπειροπόλεμη προσωπική του Φρουρά, το πιο επίλεκτο Συγκρότημα του τακτικού του Στρατού. *Συνολικά κατά της Ελλάδας ενήργησαν 3 Τεθ/νες Μεραρχίες, 2 Ορεινές Μεραρχίες Πεζικού, 4 Μεραρχίες Πεζικού, 1 Μηχανοκίνητη Μεραρχία και 3 Στρατηγεία Σ.Σ. Επίσης χρησιμοποιήθηκαν 1.394 πολεμικά αεροσκάφη.*

Από την άλλη μεριά, οι ελληνικές Δυνάμεις ήσαν εκείνες, που είχαν απομείνει εξαντλημένες από τον πεντάμηνο ελληνοϊταλικό αγώνα.

Συνολικά χρησιμοποιήθηκαν 5 Μεραρχίες Πεζικού και 1 Μηχανοκίνητη Μεραρχία.[συν 2 βρετανικές μεραρχίες και μία Τ/Θ Ταξιαρχία].

Η μάχη των οχυρών υπήρξε μια πραγματική εποποιία. Τα οχυρά ουσιαστικά δεν κατελήφθησαν ποτέ , αλλά παρακάμφθηκαν, λόγω εισβολής των Γερμανών μέσω Σερβίας. Η «Γραμμή Μεταξά» σχεδιάσθηκε για άμυνα κατά της Βουλγαρίας, γιατί δεν ήταν δυνατόν να διανοηθεί κανείς τότε , ότι θα υπήρχε περίπτωση να δεχθούμε επίθεση από τη Γερμανία. Ήταν μια αριστοτεχνική σχεδίαση και αντίστοιχη εκτέλεση σε χρόνο πρωτόγνωρο. Ο καθηγητής του ΕΜΠ κ. Τάσιος γράφει «...Τώρα είναι [επιτέλους] καιρός να αναμνησθούμε ότι Ελληνικά χέρια , Ελληνικά λεφτά , ελληνική διευθυντική οργάνωση και Ελληνική τεχνογνωσία , κατασκεύασαν [πριν από εβδομήντα χρόνια] ένα μέγιστο τεχνικό έργο: Την οχύρωση των Βόρειων Συνόρων της Χώρας, κατασκευασμένη από τον ελληνικό Στρατό και

*από Έλληνες μηχανικούς. Στη συνοριακή γραμμή της Ελλάδας – Βουλγαρίας , κατασκευάστηκαν 21 Οχυρά [μεταξύ αυτών τα Ιστίμπεη, Αρπαλούκι, το Ρούπελ ,το Περιθώρι κλπ]. Το καθένα τους ήταν ένα περικλειστο έργο ικανό να αμυνθεί προς κάθε κατεύθυνση...Κατασκευάστηκαν μέσα σε χρόνο τριών περίπου ετών. Δαπανήθηκαν περίπου 1,5 δις. δρχ[σημερινά περίπου 20 τρις, δρχ] , με Έλληνες εργάτες [σύνολο ημερομισθίων 3.000.000]...**Κι όμως, το δημόσιο αυτό Έργο, πραγματοποιήθηκε φθηνά, σωστά και γρήγορα...**» [σχολιάζει ο Καθηγητής].*

Εκείνα όμως που δόξασαν τα Οχυρά , δεν ήταν μόνο τα 24.000 μ μήκος, ούτε τα 180.000 κυβικά μέτρα μπετόν με τους 12.000 τόνους σιδηρού οπλισμού. Ούτε η τέλεια για την εποχή τους σχεδίαση και κατασκευή τους, αλλά η Ελληνική Ψυχή που τα υπερασπίστηκε. Ήσαν οι εξαντλημένοι σωματικά, όχι όμως ψυχικά φαντάροι μας. Εκείνοι που έκαναν το υπέρτατο ηθικό τους καθήκον, να θυσιάσουν το δικό τους είναι για την Αθάνατη Πατρίδα τους. Τουτέστιν για τους επιγόνους τους, για εμάς και τα παιδιά μας. Για τη Λευτεριά μας.

Τις μέρες εκείνες, εκεί επάνω στην πρώτη γραμμή του πυρός, εξελίχθηκαν ομηρικές σκηνές ασύλληπτου μεγαλείου. Σκηνές που δεν περιγράφονται με λόγια. Η αυτοθυσία στο μεγαλείο της. Μόνο αν αναλογισθούμε τους φαντάρους μας μέσα στις στοές των οχυρών να τους καταπνίγουν οι καπνοί από τα κλαδιά, που έκαigan επάνω στις θυρίδες οι επιτιθέμενοι Γερμανοί , μας πιάνουν τα δάκρυα και τώρα ακόμη!

Το επίτευγμα των Οχυρών είναι καταπληκτικό! Τι και αν στις 27 Απριλίου, οι σιδερόφρακτοι Ναζι με τα φλογοβόλα, έμπαιναν στην Αθήνα να μας "διδάξουν τον πολιτισμό"!!! Τι και αν στην Ακρόπολη η Γαλανόλευκη κυμάτιζε ανάμεσα στην Ιταλική τρίχρωμη και τη Γερμανική Σβάστικα, όπως ο Χριστός ανάμεσα στους δυο ληστές! Σύμβολο αυτοθυσίας και αγάπης για την αιώνια Πατρίδα ο τελευταίος τσολιάς φρουρός, **Κώ στας Κουκκίδης** που τυλίχθηκε με τη Σημαία μας και έπεσε από τα βράχια της Ακρόπολης!!! Τι μεγαλείο πραγματικά! Ποια Ελλάδα άραγε είχε στη ψυχή του το παλικάρι!!! Όχι, οπωσδήποτε αυτή, που καλύπτει τους ηρωισμούς με τη λήθη της μικροπολιτικής.

Οι ερπύστριες, οι οποίες ισοπέδωσαν ολόκληρη την Ευρώπη, δεν μπόρεσαν να υπερβούν τα Οχυρά και να κάμψουν την αδούλωτη ψυχή των γενναίων υπερασπιστών τους. Όταν τα παράκαμψαν κατησχυμένη και η μικρή Ελλάδα συνθηκολόγησε οι επιδρομείς παρουσίασαν όπλα από θαυμασμό προς του ημίθεους μαχητές, αντάξιους απογόνους του Λεωνίδα.

«τιμή σ'εκείνους, όπου στην ζωή των όρισαν να φυλάγουν Θερμοπύλες [Καβάφης].

Με την ηρωική της αντίσταση Ελλάδα, πρώτη κατέρριψε το μύθο για το αήττητο του Άξονα. Κατάφερε θανάσιμο πλήγμα στον έναν συνέταιρο. Τον κατέστησε ανάπηρο και ουδέποτε η Φασιστική Ιταλία συνήλθε από την ήττα της.

Η Μάχη της Ελλάδας 1940-41 διήρκησε συνολικά 216 ημέρες, ήτοι επτά μήνες. Το γεγονός αυτό προκάλεσε παγκόσμια κατάπληξη και θαυμασμό. Θεωρήθηκε το «**Ελληνικό Θαύμα**». Σε αντιδιαστολή η Γαλλία καταλήφθηκε σε 45 μέρες, το Βέλγιο σε 18, η Ολλανδία 5, ενώ η Δανία υπέκυψε σε 12 ώρες. Η Αυστρία, η Βουλγαρία, η Ουγγαρία ,η Ρουμανία και η Αλβανία παραδόθηκαν αμαχητί.

Η ελληνική εποποιία του 1940-41, όπως έχει ομολογηθεί από συμμάχους και αντιπάλους μετέτρεψε εναντίον του Άξονος τον ρου των πολεμικών γεγονότων .

Η 28η Οκτ με τις νίκες της παρασκεύασε την αντίσταση της Γιουγκοσλαβίας.

Η Μάχη της Ελλάδας έδωσε τον καιρό στην Αγγλική Στρατιά της Μέσης Ανατολής, να συντριψει τον Ιταλικό Στρατό στη Λιβύη, να συμπληρώσει την κατάληψη της Αιθιοπίας. Η 28η Οκτ υπήρξε το ζώπυρο για να δημιουργηθούν στη Γαλλία ,οι πρώτοι πυρήνες αντιδράσεως κατά της ηττοπάθειας και της αυθυποταγής.

Οι Μάχες στην Πίνδο, των οχυρών του Ρούπελ και της Κρήτης το ολοκαύτωμα ύστερα, έδωσαν τον καιρό στους Ρώσους, να ετοιμάσουν στο Στάλινγκραντ, τον τάφο των Χιτλερικών στιφών. Το Γερμανικό σχέδιο προέβλεπε πέντε μέρες για την εκκαθάριση της Ελλάδας και απαγκίστρωση προ του Μαΐου, των Μεραρχιών, οι οποίες ήταν πολύτιμες στην εκστρατεία κατά της Ρωσίας. Έτσι η εκστρατεία κατά της Ρωσίας άρχισε την 22η Ιουν 1941. Τα Γερμανικά στρατεύματα με την καθυστέρηση, καθηλώθηκαν από το δριμύτατο ψύχος, που παραλύει κάθε στρατιωτική κίνηση. Δεν πρόφτασαν να μπουν στη Μόσχα. Αν το κατόρθωναν οι Γερμανοί αυτό, θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν την υδάτινη οδό του Βόλγα και θα απομόνωναν, την πλούσια σε ύλες, Ευρωπαϊκή Ρωσία, όπως και τις Ρωσικές δυνάμεις, που ήσαν σ' αυτή. Έτσι ο πόλεμος ανατολικά θα τελείωνε, πριν αρχίσει τη δράση της η Αμερική.

Η τεράστια, σε σχέση με το μέγεθός της, συμβολή της Ελλάδας στον αγώνα των Συμμάχων, στο πλευρό των ελεύθερων λαών, αναγνωρίσθηκε με ενθουσιασμό και ειλικρίνεια ,από όλες τις προσωπικότητες και τα μέσα της εποχής εκείνης,

Ιστορικό είναι το χρέος μας να αναφέρουμε μερικές μόνο απόψεις:

Ο Τσόρτσιλ τηλεγραφούσε: "Ο τρόπος με τον οποίο ο Ελληνικός λαός, αντιμετώπισε την Ιταλική πρόκληση, κατέκτησε το θαυμασμό του Βρετανικού λαού".

Ο Πρωθυπουργός του Καναδά, Μακένζι Κίνγκ, τηλεγραφούσε: "Όταν η κοιτίδα του ευγενέστερου πολιτισμού που γνώρισε η ανθρωπότητα, η Χώρα, που της οφείλουμε ό,τι καθιστά τη ζωή ανώτερη και ωραιότερη, υφίσταται τέτοια επίθεση, η θέση όλων των αληθινών ανθρώπων είναι στο πλευρό της».

Ο Γαλλικός Ρ/Σ της Αφρικής, βεβαίωσε ότι: "όλοι οι αληθινοί Γάλλοι βρίσκονται πλάι στην Μικρή Ελλάδα, που δίνει και στα μεγαλύτερα έθνη ένα υπέροχο παράδειγμα".

Στις 04 Νοε, η Αμερικανική Εφημερίδα "Κρίστιαν Σάϊενς Μόνιτορ", σχολίαζε : "Εκεί πάνω στα βουνά της Πίνδου, ίσως κρίνεται η τύχη όλου του Κόσμου".

Ο Ραδιοφωνικός Σταθμός της Μόσχας, ανέφερε σε εκπομπή με θέμα: "Χαιρετισμός προς τους Έλληνες» : «Επολεμήσατε μικροί εναντίον μεγάλων και επικρατήσατε . Δεν ήταν δυνατόν να γίνει διαφορετικά, γιατί είσαστε Έλληνες. Ως Ρώσοι κερδίσαμε, χάρις στη θυσία σας, χρόνο για να αμυνθούμε. Σας ευγνωμονούμε".

Από τα παραπάνω και από τόσα άλλα, που δεν είναι δυνατόν να αναφερθούν, σε μια ομιλία,

σκιαγραφείται το μέγεθος της Ελληνικής Συμμετοχής. Βεβαίως, χωρίς καμιά αμφιβολία, πρέπει να θεωρήσουμε τους πιο σπουδαίους παράγοντες για τη "Νίκη των Συμμάχων", την ηρωική άμυνα της Μ. Βρετανίας σε όλα τα μέτωπα, την πεισματώδη Ρωσική αντίσταση και την τεράστια Αμερικανική συμβολή. **Αλλά η συμβολή της μικρής Ελλάδας ήταν υπερβολικά δυσανάλογα μεγάλη, σε σχέση με το μέγεθός της.**

Πέρα όμως απ' όλα αυτά, ο αγώνας της Ελλάδας το 1940-41, είναι αγώνας με πανανθρώπινη ιστορική και ηθική σημασία. Ήταν αγώνας και θυσία στο πλευρό των συμμάχων, για την επικράτηση των δημοκρατικών ιδεωδών και των αρχών του διεθνούς νόμου. Αγώνας για την αναγνώριση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη. Αγώνας για την πραγματική εφαρμογή των κανόνων του διεθνούς δικαίου και της διεθνούς ηθικής!

Πως έγινε όμως το θαύμα;

Πως το κατόρθωσαν οι Έλληνες, μια δράκα ανθρώπων, χωρίς μέσα και όπλα βαριά, χωρίς τάνκς και αεροπλάνα; Κατόρθωσαν το ακατόρθωτο! **Το ΕΠΟΣ ΤΟΥ 40!** Αυτό που δίκαια, όπως είπαμε, ονομάστηκε

Ελληνικό Θαύμα

!

Η πίστη τους στην Πατρίδα τους όπλισε. Θάνατος ή Λευτεριά, το σύνθημα. **Ένας λαός με μια φωνή . ΟΧΙ.**

Κανένας τότε ηττοπαθής ή ακριτόμυθος. Κανένας Θερσίτης δεν βρέθηκε μεταξύ Ελλήνων. Διαπιστώθηκε για μια άλλη φορά αυτό που είπε ο Πλάτωνας: "

Εμείς οι Έλληνες ηνωμένοι και ομονοούντες και μακράν εσωτερικώ ν διχονοιώ ν, είμεθα αήττητοι έναντι εξωτερικώ ν κινδύνων. Μόνον εις το εσωτερικόν - αλλοίμονο - μέτωπον, νικώ μεν και ηττώ μεθα".

Μπροστά στον άμεσα ορατό εχθρό και το τρομερό φάσμα του χαμού της Πατρίδας οι Έλληνες, τότε, ενώθηκαν σε ένα σώμα και μια ψυχή. Αναδύθηκε μέσα τους μια πρωτόγνωρη **εθνική συνείδηση**

, που είχε χαραχθεί στο

είναι

τους με το αίμα των πολυετών πολεμικών αγώνων. Τα παθήματα των διχασμών είχαν γίνει μαθήματα. . Είχαν προηγηθεί μια εξαιρετικά συνετή στρατιωτική προετοιμασία, όπως και μια ηθική και ψυχολογική προπαρασκευή ολόκληρου του λαού. Σχεδιάστηκαν και

υλοποιήθηκαν οχυρωματικά έργα με το λυσιτελέστερο τρόπο. Συντάχθηκαν ρεαλιστικά σχέδια επιστρατεύσεως και επιχειρήσεων. Έλαβε χώρα ουσιαστική εκπαίδευση. Δόθηκε, πρώτιστα, στο λαό όραμα Έθνους – Πατρίδας, που δημιουργεί την εθνική συνείδηση και την ακατάβλητη ομοψυχία.

Το κρίσιμο πολεμικό γεγονός ανέδειξε όλες τις αρετές των ελλήνων. Ένας απέραντος άλογος αλλά συνάμα και έλλογος **ενθουσιασμός** πλημμύρισε και κυριέυσε τον ελληνικό λαό. Μια παράδοξη σύνθεση δυνάμεων συνέπηξε το χρόνο, τον τόπο και το λαό σε ένα πυρήνα. Ένα διονυσιακό παραλήρημα ταυτίστηκε με το απολλώνιο φως και την «εν Θεώ» έλλαμψη και αναδύθηκε μια πρωτόγνωρη μεταρσίωση για δράση. Η ένδοξη ελληνική ιστορία και το μέλλον της Ελλάδας δήλωσαν το βροντερό «παρόν» στην πιο κρίσιμη συνάντηση της Πατρίδας μας με την υποδούλωση και το θάνατο . Όχι πλέον χρόνος αλλά ένα φέγγος αιωνιότητας απλώθηκε τότε. Τα πάντα ήταν δυνατά εκείνες τις ημέρες.

Να πως έγινε το **Ελληνικό Θαύμα!**

Το όραμα της Πατρίδας δίνει πλατύτερη, βαθύτερη και πιο στερεή διάσταση στα άτομα. Μόνον όταν ριζώνει στη συνείδησή μας η Πατρίδα, τότε και μόνον τότε, μπορούμε να νοιώσουμε, ότι είμαστε απόγονοι των ενδόξων προγόνων μας και συνάμα επωμιζόμαστε και το δυσβάστακτο βάρος ευθύνης έναντι των επιγόνων μας. Έτσι, όμως, ουσιαστικά μετέχουμε στην οντότητα Έθνος-Πατρίδα.

Η Πατρίδα είναι το πιο απτό ιδανικό συνειδησιακό μέγεθος. Το άτομο, η οικογένεια, η συντεχνία ακόμη και ο τόπος καταγωγής έχουν στενά όρια. Το πλανητικό τοπίο δεν μπορεί να αναπτύξει, ακόμη, συναισθηματική και συνειδησιακή ταύτιση στον κοινό άνθρωπο. Έτσι η Πατρίδα, δικαιωματικά, κατέχει την ύπατη βαθμίδα των αξιών, τη θέση του **ιερού**. Με γνώμονα την Πατρίδα προσδιορίζονται πιο κρυστάλλινα οι λοιπές αξίες της ζωής. Η

αλήθεια

πραγματώνεται στην ακεραιότητά της.

Το κάλλος

στην αυτόνομη αυτοπειθαρχία, που δεν συντρίβει την προσωπικότητα, αλλά μεταβάλλει τους πολλούς σε ένα ευκίνητο και άθραυστο ενιαίο όργανο. Και τέλος, ως ύπατο

αγαθό

θεωρείται το καλό ολόκληρου του Έθνους. Από αυτό το αξιακό θεμέλιο αναδύονται οι λοιπές κύριες αξίες,

που δίνουν νόημα στη ζωή κάθε ανθρώπου και συνέχουν κάθε

λαό: Η

εμπιστοσύνη,

η
αγάπη και η ελπίδα.

Αυτό συνιστά και το αξιακό καταπίστευμά του 40. Με αυτό επιτεύχθηκε η δημιουργία αξιοπρεπούς Πατρίδας, η οποία, παρά τους πολέμους, τις εθνικές διχοστασίες και τις τραγωδίες της τελικά εξασφάλισε στους Έλληνες με απλοχεριά την πολυπόθητη ευημερία.

Ο πλούτος και η ευμάρεια παρέγραψε, δυστυχώς, το αξιακό καταπίστευμα της γενιάς του 40. Η αξία της Πατρίδας ξεθώριασε. Στη θέση του «ιερού» θρονιάστηκε το αρρωστημένο εγωκεντρικό άτομο, με προσωπικές αξίες: την ευζωία, την άνεση και την κατανάλωση αγαθών. Η αλήθεια στένεψε τα όριά της μέσα στο στενό ατομικό περιβάλλον. Το ωραίο μετατράπηκε σε « ό,τι αρέσει στον καθένα» και, ως καλό θεωρείται «ό,τι συμφέρει στο άτομο», ενώ το γενικότερο καλό αγνοείται.

Έτσι φθάσαμε στον απόλυτο μηδενισμό, ο οποίος εξισώνει το όλο με το τίποτα και προκαλεί ένα τρομακτικό κενό. Η εμπιστοσύνη μετατράπηκε σε δυσπιστία, η αγάπη σε φανερό ή συγκαλυμμένο μίσος και η ελπίδα σε απόγνωση και απελπισία. Το μέλλον φαντάζει ζοφερό. Βιώνουμε την πιο οδυνηρή κρίση της Πατρίδας μας.

Κρίση δεν είναι μια απλή αταξία , που επαναρυθμίζεται εύκολα από μια αυτό-οργανούμενη πολιτεία. Είναι βαθιά κατάρρευση των θεσμών συνοχής της κοινωνίας και των αξιών συνύπαρξης. Δυστυχώς ο εχθρός σήμερα δεν είναι απόλυτα ορατός. Είναι, κατά κύριο λόγο, εσωτερικός και ύπουλος. Είναι ουσιαστικά «εθνικό καρκίνωμα», που η διάγνωσή του γίνεται με μεγάλη καθυστέρηση. Η κρίση, όμως, παράγει και νέες δυνάμεις. Αν οι δυνάμεις αυτές είναι αρνητικής φοράς τότε οδηγούμαστε, πιθανότατα, στην «πτωματική» ακαμψία ή τη σήψη. Αν είναι θετικής ροπής, τότε μπορούν να δημιουργήσουν αναγεννητικές ευκαιρίες.

Η κρίση, που βιώνουμε, θαρρούμε, ότι μπορεί να αποτελέσει μια μεγάλη «ευκαιρία» για ανάνηψη. Το πάθημα μπορεί να γίνει μάθημα και να μας προσδώσει ισχύ για **ολική επαναφορά**

των δοκιμασμένων αξιών μας. Αυτό δε σημαίνει οπισθοδρόμηση, αλλά επιστροφή στις σταθερές, που δίδαξε η εμπειρία των λαών. Οφείλουμε να τοποθετήσουμε και πάλι στην πρώτη βαθμίδα των αξιών την Πατρίδα, αφού όμως, προσδιορίσουμε ποιας μορφής Πατρίδα θέλουμε. Άραγε τη στριμωγμένη στο «οικονομικό καναβάτσο», που τη λαιοδορεί όλη η παγκόσμια αρένα και για την οποία οι απανταχού ομογενείς μας ντρέπονται, ενώ εμείς οι ίδιοι τη μισούμε! Μια άχρωμη και απρόσωπη μονάδα, που θα τρέφεται από το φως των

άλλων ή με μια δημιουργική εθνική προσωπικότητα, αξία όχι μόνον να δέχεται , αλλά και να χαρίζει στους συνανθρώπους μας, όπως έκανε πάντοτε , κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες!

Η ελληνική γλώσσα, ετυμολογικά, σηματοδοτεί την έννοια της Πατρίδας, ως την ωραιότερη σύνθεση των κοινών ρόλων του πατέρα και μητέρας. Πατρική αυστηρότητα και ισχύς μαζί με μητρική αγάπη και φροντίδα. Ύπατος εξουσιαστής ο Νόμος. Ο μόνος, που εξασφαλίζει τα ανθρώπινα πολιτικά δικαιώματά μας, την ελευθερία μας, αφού και όλοι τηρούμε τις υποχρεώσεις μας. Πατρίδα σεβαστή στους άλλους, που σημαίνει σεβαστή πρώτα σε εμάς. Εμείς , με ορθή κρίση να εκλέγουμε τους άξιους ηγέτες μας και εκείνοι να διαχειρίζονται την εξουσία για το καλό όλων. Πατρίδα ευπόληπτη και αξιοπρεπή. Όχι απομονωμένη και τυφλή. Ζωντανή οντότητα με εσωτερική ευρυθμία, αλλά και ανοιχτή προς το διεθνές περιβάλλον, με το οποίο θα έχει ισότιμους εύκαμπτους αλλά ισχυρούς δεσμούς.

Τέτοια, όμως, Πατρίδα δημιουργούν, όχι τα άτομα, αλλά οι σωστοί πολίτες, που αντίστοιχα πλάθονται με τη δοκιμασμένη σφαιρική παιδεία. Με την παιδεία, που μορφώνει τον άνθρωπο σε πρόσωπο, δημοκρατικό πολίτη και τον κοσμεί με πειθαρχία και αρετή. Παιδεία, όπως οι πρόγονοί μας εμπνεύσθηκαν και θεμελίωσαν και η οποία εμπλουτίσθηκε στην εξέλιξη της με τις πνευματικές εμπειρίες της ανθρώπινης ιστορίας τείνει να κατακτήσει τον Πλανήτη ολόκληρο. Η κλασική παιδεία, η γεννήτρια της παγκόσμιας πολιτισμικής ισχύος.

Μια ειρηνική «εκστρατεία» παιδείας φρονούμε, ότι είναι ανάγκη να αρχίσουμε. Να γίνουμε όλοι μας πολίτες μέλη ευνομούμενης Πολιτείας και όχι εγωκεντρικά άτομα. Να αποδεχθούμε το καταπίστευμα του 1940. Ήτοι:

- Την Πατρίδα, ως ιδανικό συνειδησιακό τόπο αυτοπραγμάτωσής μας.
- Τις πανανθρώπινες θεμελιακές αξίες δόμησης πολύπλευρης προσωπικότητας, τη «σοφία»[αλήθεια], το κάλλος [ωραιότητα] και την ισχύ[ηθική].
- Την αυτοπειθαρχία, αλλά και την ευπείθεια στους νόμους, που ορίζουν το μέτρο της χρυσής τομής για το μέγιστο της ελευθερίας της δημοκρατικής συμβίωσης.

· Τον **ενθουσιασμό τους για ηθική προσφορά** , που φθάνει στην αυτοθυσία.

Επίλογος.

Εμείς, οι μεγαλύτεροι, που τότε αντικρίζαμε σα φτερούγισμα τις φευγαλέες οπτασίες της ζωής. Και όλοι, εσείς, οι νεότεροι, ας σταθούμε σήμερα ευλαβικά μπροστά στα μεγάλα γεγονότα, που άλλαξαν την πορεία της ιστορίας. Ας κρατήσουμε βαθειά στην ψυχή μας τα μεγάλα ορόσημα, που κατευθύνουν τα πεπρωμένα των λαών.

Η ιστορική μνήμη είναι καθήκον. Είναι διδαχή. Δεν είναι κατανομή ευθυνών. Είναι μελλοντική ενόραση και προσδοκία.

Εκείνοι, η γενιά του 40, έκαναν στο ακέραιο το ύψιστο καθήκον τους και μας έκαναν υπερήφανους, που έχουμε τέτοιους προγόνους. Θυσίασαν ό,τι πολυτιμότερο είχαν. Την ίδια τους τη ζωή. Δεν διερωτήθηκαν « γιατί να πάω εγώ και όχι ο άλλος»! Είχαν συνειδητοποιήσει, ως απόλυτα φυσιολογικό, ότι το καλό του συνόλου [της Πατρίδας μας, δηλαδή] βρίσκεται πάνω από το ατομικό συμφέρον.

Σήμερα, η Πατρίδα μας δε μας ζητάει να θυσιάσουμε τη ζωή μας. Υπεύθυνα μέλη της μας θέλει. **Για το δικό μας καλό να αναλογιζόμαστε, ότι ανήκουμε, , σε ένα Έθνος-Πατρίδα. Να ομονοούμε παρά τις προσωπικές μας διαφορές. Να έχουμε αυτοπειθαρχία. Τους Νόμους να μη τους χλευάζουμε. Να τηρούμε ηθική και ανθρῶ πινη στάση προς τους συμπολίτες μας** .

Αυτά τα απλά συνιστούν το όλο καθήκον μας!

Με γνώμονα το καλό της Πατρίδας, τουτέστιν το μέλλον των παιδιών μας, ας μοχθούμε για μια Ελλάδα αντάξια της προσφοράς της στο Παγκόσμιο σκηνικό!

Πάντοτε, μια καινούρια εποχή ξανοίγεται μπροστά μας. Ας ατενίζουμε με αισιοδοξία το μέλλον. Μόνον με πνεύμα αισιοδοξίας οι **αβεβαιότητες** γίνονται ευκαιρίες για νέες συλλογικές δημιουργίες προόδου και ευημερίας.

Ας διδαχτούμε από τις πικρές εμπειρίες της ελεγείας της αυτοκαταστροφικής εσωτερικής μας διχοστασίας.

Ας φανούμε υπεύθυνοι συνεχιστές των ηρωικών προγόνων μας. Μας συντροφεύουν οι αόρατες σκιές των ηρώων μας κι ένα πλήθος αναπήρων, που δακρυσμένοι μας παραστέκουν (13.748 νεκροί, 41.217 τραυματίες και εξαφανισθέντες).

Ας κρατήσουμε ψηλά τα ζώπυρα του Γένους και το Λάβαρο των Εθνικών μας παλμών. Οι θρύλοι και οι χίμαιρες αξίζουν περισσότερο κι από την αλήθεια, γιατί συνθέτουν τα ιδανικά μας και δημιουργούν ισχυρά κίνητρα ενότητας και δράσεως.

Ας κλείσουμε, τελικά, βαθιά στη ψυχή μας την Ελλάδα. Όταν εμείς, οι Έλληνες, είμαστε ενωμένοι δεν έχουμε να φοβηθούμε τίποτε.

Όταν σημάνουν της Ειρήνης τα σήμαντρα, και η πολυκύμαντη ανθρωπότητα αναθεωρήσει τις αποφάσεις της, τότε ο χρόνος θα σταματήσει μπροστά στους Γίγαντες της Ελληνικής Εποποιίας του 1940-41 και θα βαδίζει επάνω από τους νόμους της φθοράς.

Κι ένας ύμνος, τότε, παντού θα αντηχεί σαν τραγούδι μαζί και σαν κλάμα:

"Αι ημέτεροι δυνάμεις αμύνονται του πατρίου εδάφους.»